

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 19-10-18944 האם ואח' נ' האב

לפני כבוד השופטת תמר סנונית פורר

התובעים: 1. האם

2. הבן

ע"י ב"כ עו"ד שי אפק

נגד

הנתבע: האב

ע"י ב"כ עו"ד חדוה וייס

1

פסק דין

2

3

4 1. פסק דין זה עניינו הכרעה במחלוקת בין הצדדים בעניין שיעור המזונות של האב לשאת לבן
5 הבגיר בתקופת לימודיו בכיתות י"ג-י"ד: האם בשיעור מלא כבקשת האם או בשיעור שליש
6 כבקשת האב. זאת כאשר הצדדים חתמו על הסכם גירושין ואישרו אותו ולא התייחסו בהסכם
7 לאפשרות של לימודי הבן לאחר סיום כיתה י"ב וגיוסו לצבא.

8

9 **א. רקע עובדתי וההליכים המשפטיים**

10

11 2. הצדדים נישאו כדמו"י ביום 9.9.1997. לצדדים 3 ילדים משותפים. הבכור ביניהם הוא הבן
12 שעניינו פסק דין זה, והוא המשיך את לימודיו ללימודי י"ג-י"ד החל מספטמבר 2019.

13

14 3. בין הצדדים נחתם הסכם גירושין ביום 9.6.12 שאושר וקיבל תוקף של פסק דין ביום 5.7.12.
15 בפני כב' השופטת ט' סיון ז"ל (להלן: "**הסכם הגירושין**" או "**ההסכם**"). במסגרת הסכם
16 הגירושין לא צפו הצדדים אפשרות של לימודיו של הבן בכיתות י"ג-י"ד.
17 בסעיפים 5-6 להסכם הגירושין נקבע כי שיעור המזונות לכל ילד יעמוד על סך של 2,000 ₪
18 מזונות ומדור לחודש. עוד נקבע כי המזונות ישולמו עד הגיע כל ילד לגיל 18 /או לסיום ביה"ס
19 התיכון, הכל לפי המאוחר. החל מתום המועד הנ"ל ועד לתום שירות החובה הצבאי ישולם
20 שליש על ידי האב לאם בשיעור של 667 ₪, ככל שהילד מתגורר עם האם.

21

22 4. לאחר סיום לימודיו התיכוניים החל הבן בלימודי י"ג-י"ד הנדסאות ואלקטרוניקה ומדעי
23 המחשב ב-... הלימודים הינם בהיקף מלא ויום יומי.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 19-10-18944 האם ואח' נ' האב

- 1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
5. אין מחלוקת כי הצדדים לא צפו בהסכם את המשך לימודיו של הבן בכיתות י"ג-י"ד.
שני ההורים מברכים על כישוריו של הבן ותומכים בהמשך הלימודים. גם האב בעבר המשיך ללימודי י"ג-י"ד בתחום הנדסאות אלקטרוניקה.
6. ביום 19.11.19 הגישה האם את התביעה בה עתרה כי האב ימשיך ויישא באופן מלא בתשלום המזונות של הבן. האב מצידו פעל על פי ההסכם ועם הגיעו של הבן לגיל 18 וסיום לימודיו התיכוניים הפחית את תשלום המזונות ל-1/3. האב עתר במסגרת כתב ההגנה להשאיר את התשלום לתשלום מופחת כפי שקבעו הצדדים בהסכם.
7. לאחר קד"מ ביום 23.1.2020 ולאחר שהניסיון להביא את הצדדים לידי הסכמות, לא צלח, קבעתי בהחלטה מיום 26.1.2020 כי האב יישא במחצית ממזונות הבן בהתאם להסכם הגירושין, קרי בסך 1000 ₪ לחודש החל מהגיעו לגיל 18 ואו לסיום ביה"ס התיכון, לפי המאוחר ועד להחלטה אחרת. כמו כן נקבע כי ההורים יישאו בחלקים שווים בהוצאות החינוכיות של הבן.
8. כפי שציינתי בהחלטתי מיום 26.1.2020, יודגש כי האב נושא בתשלום המזונות כסדרו. גם אם לאם טענות לגבי איחורים והפרשים, בעיקרו של דבר נשיאת המזונות הינה כסדרה.
9. לאחר ההחלטה, שני ההורים הודיעו כי הם מוותרים על קיום דיון הוכחות, ומסכימים כי יינתן פסק דין בהתאם לסיכומים בכתב שיוגשו על ידם.
10. לאחר הגשת הסיכומים ניתן כעת פסק הדין.

ב. טענות הצדדים

תמצית טענות האם

- 25
26
27
28
29
30
31
32
33
11. האם עותרת כי האב ימשיך וישלם מזונות מלאים על פי הסכם הגירושין גם בתקופת לימודי הבן בכיתות י"ג-י"ד, ובאופן רצוף. האם מבקשת כי החיוב המלא יחול מהיום בו חדל האב לשלם את המזונות המלאים ועד לגיוסו לצה"ל של הבן. האם טוענת כי יש לסטות מהוראות ההסכם לאור שינוי נסיבות מהותי הקשור לצרכיו של הבן וללימודיו.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 19-10-18944 האם ואח' נ' האב

12. 1 לטענת האם, לבן אין אפשרות לעבוד למחייתו. הבן לומד 8 שעות ביום, 5 ימים בשבוע, וצריך
2 להקדיש לשיעורי הבית כשלוש שעות ביום בממוצע. זמן הנסיעות ללימודיו מוסיף לו עוד
3 כשעתיים ביום. על כן הוא סמוך על שולחנה באופן מלא.
4
13. 5 האם טוענת כי הפחתת המזונות גורמת לה לקריסה כלכלית, וכי הפחתת המזונות משפיעה גם
6 על הרווחה הכלכלית של שני הילדים הנוספים הקטינים.
7
14. 8 האם טוענת כי מצבו של האב מצוין, וכי אין הוא סובל מחסרון כיס. לראיה, האב שילם ללא
9 קושי את מזונות 3 הילדים בסך 6,000 ₪ לחודש במשך 7 שנים. לאחרונה האב אף לקח את
10 שלושת הילדים לטיול בברצלונה. לפיכך, לטענתה של האם, ראוי ונכון לחייב את האב להמשיך
11 לשאת באופן מלא במזונות הבן.
12
15. 13 האם טוענת כי במאזן הנוחות, בין המשך תשלום המזונות ומתן מענה לצרכי הבן ובין הפגיעה
14 הכלכלית באב ופגיעה בעקרון ההסתמכות שלו על פי ההסכם, נוטה הכף לטובת המשך תשלום
15 המזונות באופן מלא.
16

תמצית טענות האב

16. 19 לטענת האב לימודיו של הבן בכיתות י"ג-י"ד אינם מהווים המשך ישיר ללימודיו התיכוניים.
20 עוד הוסיף כי אין כל הבדל בין ילד שהולך לצבא ומגיע יום יום הביתה לבין ילד שממשיך
21 ללימודים לאחר י"ב.
22
17. 23 האב עותר לדחיית התביעה ולהמשך ביצוע ההסכמה לפי ההסכם, קרי כי דמי המזונות ישולמו
24 עד הגיעו של כל ילד לגיל 18 ואו לסיום ביה"ס התיכון, והכל לפי המאוחר מבין המועדים. על
25 כן האב עותר לקביעה כי עליו לשלם שליש מסכום המזונות הנקוב בסעיף להסכם, קרי, סכום
26 של 667 ₪ וזאת בכפוף למגוריו של הבן עם האם.
27
18. 28 לטענת האב, התביעה מהווה הפרה בוטה של הסכם הגירושין ועומדת בניגוד גמור לו. על כן יש
29 לדחות את התביעה.
30
19. 31 לטענת האב, פרשנותה של האם להסכם, לפיה עליו לשלם מזונות באופן מלא לאחר סיום
32 לימודיו התיכוניים של הבן ועד שיתגייס לצבא, מנוגדים לאמור בהסכם הגירושין, שאושר
33 וקיבל תוקף של פסק דין, וכן כי האם התחייבה בהסכם כי כל שאר צורכי הילדים יסופקו על
34 ידה.
35

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 19-10-18944 האם ואח' נ' האב

20. האב טוען כי האם אינה יכולה להיות התובעת בתביעה וכי לאור גילו של הבן, על הבן להגיש תביעה מתוקנת ועצמאית.

ג. דיון והכרעה

1. האם קיימת לאם עילת תביעה עצמאית או שיש להורות על הגשת התביעה על ידי הבן

21. ראשית יש לבחון את טענתו של האב כי האם אינה יכולה להגיש את התביעה אלא רק הבן לאור גילו.

22. לאחר בחינת טענות הצדדים, דין טענה זו להידחות.

23. לאם הזכות לתבוע תביעה למזונות עבור הבן, בפרט כאשר בפועל הבן מתגורר עימה וסמוך על שולחנה.

24. יש לראות בתביעה כתביעה להחזר הוצאות מהאב עבור כלכלתו של הבן בתקופה שהבן הינו סמוך על שולחנה של האם.

25. הבן היה בן 18 ביום 20.7.2019. אולם הוא על סף הבגרות בלבד. מתגורר בבית האם, סמוך על שולחנה והינו תלמיד בכיתה י"ג. בנסיבות הללו הפניית הבן להגשת תביעה כנגד האב, אינה מוצדקת משפחתית ועלולה לפגוע אנושות בבן שרק בגר, לפגוע בקשר שלו עם האב ולשים אותו במרכז הסכסוך בין הוריו.

26. טענה זו גם אינה מוצדקת משפטית מאחר ולאם מעמד תביעה עצמאי, שאינו תלוי בתביעתו של הבן.

27. יפים לעניין זה דבריה של כב' השופטת פרוקציה בבע"מ 5267/04 בו נקבע הכלל כי לאם זכות להגשת תביעה גם בבגרותו של הבן:

"טענתו של האב לפיה תביעת מזונות הבן מותנית בכך שיגיש תביעה עצמאית, או למצער, ייפה את כוחה של אמו לייצגו בתביעה כזו שוללת מהאם את מעמדה העצמאי של האם כתובעת, אשר נועדה להחזיר לה את חלקו של האב בהוצאות כלכלתו של הבן בתקופת שירותו הצבאי. טענה זו, לא רק שאינה מתיישבת עם תביעתה העצמאית של האם להשבת חלקו של האב בהוצאות כלכלת הבן הרובצות עליה, אלא שהיא

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 19-10-18944 האם ואח' נ' האב

1 עלולה לחייב בן להגיש תביעה ישירה כנגד הורו – תוצאה שהיא קשה
2 ובלתי רצויה במערכות יחסים בין הורים לילדים.

3
4
5
6 כן היא עלולה להעמיד את האם לחסדי תביעתו של הבן – ירצה יתבע
7 את אביו למזונות, לא ירצה – יותיר את האם נושאת בנטל מלוא
8 מזונותיו בעת שירותו הצבאי, בלא אפשרות להקל על המעמסה
9 הכלכלית הרובצת עליה על דרך חיוב האב להשתתף בנטל המזונות.
10 תוצאה כזו אינה רצויה, והיא אינה משרתת תכלית צודקת והוגנת.
11 (ההדגשות בקו – הוספו).

12 ראו: בע"מ 5267/04 ט.נ.ט' נ' ט.נ.ט (5.5.2005) פסקה 9 לפסק דינה של כב' השופטת פרוקצ'יה.

13
14 28. אמנם, באותה פרשה נקבע הדבר לעניין תביעתה העצמאית של האם בעת שירותו הצבאי של
15 הבן, אולם הדברים יפים גם במקרה בו הילד סמוך על שולחנה של האם בלימודי י"ג-י"ד והיא
16 מוציאה את הוצאותיו, ומשלמת עבור כלכלתו.

17
18 2. האם לימודיו של הבן בכיתות י"ג-י"ד מהווים שינוי נסיבות מהותי בצרכיו של הבן על פי הסכם
19 הגירושין

20
21 29. בהסכם הגירושין בין הצדדים אין הוראות לגבי לימודי הבן בכיתות י"ג-י"ד. יש לבחון האם יש
22 לראות בלימודי הבן שינוי נסיבות מהותי מעת החתימה על ההסכם המאפשר התערבות של בית
23 המשפט בהסכמות הצדדים.

24
25 30. פסיקת בתי המשפט קבעה לאורך השנים, כי פסק דין למזונות איננו יוצר מעשה בית דין וניתן
26 לשוב ולדון בו במידה שאירע שינוי נסיבות מהותי, בהשוואה למועד פסק הדין הקודם.
27 ראו: ע"א 363/81 פייגה נ' פייגה פ"ד לו(3), 187, 189-188.
28 בג"ץ 4407/12 פלוני נ' בית הדין הרבני הגדול לערעורים סעיף 17 לפסק הדין של כב' השופט
29 עמית (7.2.2013).

30
31 31. שוכנעתי כי המשך לימודיו של הבן ללימודי י"ג-י"ד, מהווים שינוי נסיבות עובדתי מהותי ובלתי
32 צפוי, המצדיק בחינה מחודשת של תשלום המזונות עבורו. במצב דברים שכזה סמוך הילד
33 לשולחן אימו, ממשיך להתגורר עם אמו, ואין באפשרותו לפרנס את עצמו. מדובר בשינוי
34 נסיבות הקשור ישירות לצרכיו של הבן.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 19-10-18944 האם ואח' נ' האב

- 1 32. מדובר בשינוי נסיבות מהותי הקשור ישירות לצרכיו החינוכיים של הבן.
2
- 3 33. אין מחלוקת כי הבן לומד במשך 5 ימים בשבוע ונדרש לבצע את המטלות הלימודיות גם לאחר
4 שעות הלימודים ולעיתים אף בסופי שבוע. הבן סמוך באופן מוחלט על שולחן הוריו ולמעשה
5 טרם יצא לעצמאות כלכלית והוא אינו עובד ואינו מפרנס את עצמו.
6
- 7 34. במסגרת כתב התביעה פירטה האם את היקף לימודיו של הבן. הדברים לא נסתרו על ידי האב
8 והוא לא חולק על מהותם:
9 **"12. יש לציין כי --- לומד 8 שעות ביום, 5 ימים בשבוע, וצריך להקדיש**
10 **לשיעורי הבית כשלוש שעות בממוצע. כמו כן, הוא נוסע ללימודיו עוד**
11 **כשעתיים ביום, ממקום מגוריו ב---, ל---, שם הוא לומד.**
12 **13. מאחר ו--- מקדיש ללימודים כ13 שעות ביום, ועוד שעות רבות בסופי**
13 **השבוע, אין לו כל אפשרות לצאת ולעבוד למחייתו, לאור ובהתאם למצבת**
14 **השעות שתוארה לעיל,**
15 **14. דמי המזונות הנ"ל הכרחיים למחייתו של ---, בהיעדר מקור אחר**
16 **לכלכלתו, כש--- עסוק בלימודיו משך 13 שעות ביום, 5 ימים בשבוע,**
17 **ועסוק בהכנת שיעורים שעות רבות גם בסופי השבוע, ואין לו כל אפשרות**
18 **לצאת ולעבוד למחייתו, ולסייע בכלכלתו."**
19
- 20 35. בחינת היקף הלימודים מעלה כי מדובר במסגרת מלאה שאינה מאפשרת עבודה על ידי הבן וכי
21 כל עתותיו נתונות ללימודים. בנסיבות הללו קיים שינוי נסיבות מהותי בין לימודי הבן
22 לאפשרות שהיה בצבא והיה מקבל כיסוי רפואי וכיסוי צרכים נוסף וכן משכורת צבאית. גם
23 אם היה שב מדי היום הביתה, כפי שמציין האב, ההוצאות מכוסות על ידי הצבא בהיבטים
24 רבים בצירוף המשכורת הצבאית.
25
- 26 36. אשר על כן אני קובעת כי לימודי הבן בכיתות י"ג-י"ד מהווים שינוי נסיבות מהותי בצרכי
27 הבן, ועל כן מאפשרים התערבות בשיעור המזונות שנקבע על ידי ההורים בהסכם הגירושין.
28
- 29 **3. מה שיעור המזונות שעל האב לשלם עבור הבן בכיתות י"ג-י"ד**
30
- 31 37. כעת, יש לבחון מה הוא שיעור המזונות שעל האב לשלם עבור הבן בכיתות י"ג-י"ד ועד תחילת
32 שירותו הצבאי (חובה).
33
- 34 38. בשורה של פסקי דין קבע בית המשפט כי יש לחייב את האב במזונות ילדו הבגיר בתקופת
35 לימודיו בכיתות י"ג-י"ד, וזאת מכיוון שההיגיון המונח בבסיס תשלום אותם מזונות, הוא

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 19-10-18944 האם ואח' נ' האב

1 שתלמיד אינו יכול לעבוד לפרנסתו ועדיין סמוך לשולחן הוריו. מכיוון שכך, יש לראות
2 בלימודים בכיתות י"ג-י"ד כהמשך ישיר ללימודים התיכוניים.

3
4
5
6 39. יפים לעניינו דבריה של כב' השופטת שטופמן בבע"מ (ת"א) 1243/03 'ט' נ' א' 'ט' :

7 "כיום, נאספת ומתגבשת פסיקה בערכאות השונות, לפיה נמצא כי יש
8 לחייב את אב במזונות ילדיו בתקופת לימודיהם בכיתות י"ג, י"ד, מן
9 הטעם שהחובה לתשלום מזונותיהם טרם פקעה מכוח דיני צדקה,
10 בהיותם תלמידים הסמוכים על שולחן הוריהם ואינם יכולים לעבוד
11 לפרנסתם.

12 הרציונאל שגם הוא עומד ביסוד קביעה זו עיקרו בעובדה הידועה לפיה
13 מצבו הכלכלי של בגיר לומד דחוק יותר אף מזה של חייל, שכן בעוד
14 שחייל נהנה מכלכלה ומדור על חשבון צה"ל וכן זכאי למשכורת
15 צבאית, הרי שבן בגיר, שהינו תלמיד, סמוך באופן מוחלט, במקרים
16 רבים, על שולחן הוריו ולמעשה טרם יצא מהקן המשפחתי [...].

17 לכן, בעניינו של בן בגיר הלומד בכיתה י"ג- י"ד ניתן להכיל את
18 קביעותיו של בית המשפט לגבי חייל בשירות חובה, שנקבעו בע"א
19 4480/93, שכן בשני המקרים, מדובר בבן בגיר שסמוך על שולחנה של
20 אימו, שאינו יכול לספק את צרכיו ולכן נזקק לתשלום מזונות מאביו,
21 שהרי:

22 "מדיניות משפטית זו תשקף נכונה את המציאות הישראלית אשר בה,
23 הלכה למעשה, נמשכת תקופת התלות של הילדים בהוריהם עד לתום
24 שירותם הצבאי הסדיר" (ר' ע"א 93 / 4480 פלוני נ' פלונית מח (3)
25 461, עמוד 480).

26 סבורה אני, כי אותה "מציאות ישראלית" מגלה בנוסף, כי הורים
27 נוטים לתמוך בילדיהם במהלך שירותם הצבאי ובתקופת לימודיהם
28 לאחר שירותם הצבאי. יש הורים שיעזרו יותר, ויש הורים שיעזרו
29 פחות, אולם אך סביר הוא שכל הורה מעוניין בהצלחת ילדיו ויציאתם
30 לדרך עצמאית מבית הוריהם. אחת הדרכים התורמות להבטחת
31 עצמאותם ועתידם של הילדים הינה, כמובן, רכישת השכלה. קיימת
32 הקבלה מסויימת בין חייל לבין בן בגיר, לומד, שהרי הן החייל המשרת
33 בצבא, והן הבן הבגיר הלומד משקיעים בדרך כלל את רוב זמנם
34 בעיסוקיהם, ואינם יכולים לספק את צרכי עצמם ונזקקים לעזרת
35 הוריהם.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 19-10-18944 האם ואח' נ' האב

1 כמובן, שהשירות הצבאי, איננו על פי בחירה אלא מכח צו וחבות
2 שמטילה המדינה על אזרחיה, ומבחינה זו כמובן שאין השירות הצבאי
3 זהה להמשך הלימודים, לאחר הגיע ילד לבגרות.

4
5
6 יחד עם זאת, נראה לי, כי להמשך הלימודים בכיתות י"ג-י"ד יש
7 להתייחס כהמשך ישיר, אך טבעי, ללימודים התיכוניים, במקרים
8 מסויימים. גם בלא להרחיק לכת בקביעה, לפיה יש להטיל על הורה
9 חבות במזונות ילדו הבגיר הלומד לימודים גבוהים, נראה לי, כי לפחות
10 לגבי כיתות י"ג-י"ד, יש לקבל בנסיבות כענייננו את חבות האב
11 במזונות הבן.

12 הרחבת חבות המזונות על אב, למשך תקופת הלימודים בכיתות י"ג-
13 י"ד, מחויבת מן המציאות הישראלית ותואמת את הוראות החוק".

14 (ההדגשות בקו – הוספו).

15 ראו: בע"מ (ת"א) 1243/03 ד' נ' א' א' נ', (28.7.05) עמ' 11-12 לפסק הדין .

16
17 40. ב"כ האב טענה לגבי תמ"ש (ירושלים) 22971-04-16 כי פסיקה זו תומכת באי חיוב האב לשאת
18 במזונות בתו, בגירה הלומדת במכללה. לאחר בחינת פסק הדין שאוזכר מול נסיבות ענייננו לא
19 שוכנעתי כי פסק דין זה (שניתן על ידי בית משפט למשפחה אחר) גובר על פסיקה אחרת
20 שאוזכרה לעיל. יתרה מכך, אני סבורה כי בענייני הנסיבות העובדתיות הן שמכריעות ולאחר
21 ששוכנעתי כי צרכיו של הבן השתנו מהותית וכי הוא סמוך על שולחן הוריו על כן יש צורך
22 בהמשך המזונות.

23
24 41. במקרים בהם הבן סמוך לשולחן הוריו ואינו יכול לפרנס את עצמו, יש לחייב את האב במזונות
25 בנו בתקופת הלימודים בשיעור מלא. סטייה מקביעה זו, מצריכה שינוי נסיבות המצדיקות
26 סטייה מהחוב שפסק טרם הגיעו של הבגיר לגיל 18. לפיכך, מקום בו אין שינוי נסיבות מהותי,
27 סכום המזונות ששולם טרם הגיעו של הבן לגיל 18 ישולם גם לאחר הגיעו של הבן לגיל 18 ועד
28 תום לימודיו בכיתות י"ג-י"ד. יפים לעניין זה דבריו של כב' השופט נאמן בתמ"ש 48184-11-
29 14 אשר סקר את נושא תשלום מזונות בתקופת לימודים י"ג-י"ד :

30 "8. שיעור המזונות שנפסק בפרשות נגר ופלד עמד על שליש מדמי
31 המזונות המלאים מתוך הנחה שהבגיר-התלמיד יכול לספק לפחות
32 1/3 ממזונותיו השוטפים מעבודות מזדמנות שיתאפשרו לו במהלך
33 לימודיו ובפרט בתקופת הקיץ ובכך נוצרה הלימה בהתייחסות
34 לתקופת השירות הצבאי ותקופת המשך לימודים בכיתות י"ג-י"ד.

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 19-10-18944 האם ואח' נ' האב

9. בחלוף כ-7 שנים, בשנת 2005 נדון בבית המשפט המחוזי במסגרת בע"מ (ת"א) 1243/03 ד' ע' נ' א' ע' [פורסם בנבו] ערעור על פס"ד של בית המשפט לענייני משפחה במסגרתו חויב אב בתשלום דמי מזונות מלאים לבנו שלמד בכיתות י"ג-י"ד עד לסיום לימודיו של הבן.

בפס"ד שניתן בבית המשפט המחוזי בידי כב' השופטת שטופמן (להלן: "פס"ד המנחה") נסקרו בהרחבה פסקי הדין וההלכות שנפסקו עד אותה עת תוך שביהמ"ש הביע עמדתו לפיה "ניתן לראות בפסיקה מגמה מסוימת של הרחבת הטלת החיוב במזונות הבן הבגיר, אשר בחר להמשיך במסגרת לימודית".

פס"ד המנחה הותיר על כנו את הכרעת ביהמ"ש קמא לפיה חויב האב בתשלום מזונות בשיעור מלא בתקופת לימודי בנו בכיתות י"ג-י"ד [...].

10. עינינו הרואות שבפס"ד המנחה ניתנה הדעת לשינויים החברתיים ולמציאות הישראלית הקונקרטי הנהוגה בימינו אנו והותאמה הקונסטרוקציה המשפטית הראויה כפי שהובאה בהלכת פלוני בשינויים המחויבים להתאמתם לתקופתנו אנו.

לימודי כיתות י"ג-י"ד הינם על דרך הכלל המשך ישיר וטבעי למסלול לימודי התיכון ומהווים הלכה למעשה השלמה של מקצוע הלימודים בו בחר הקטין עוד בכיתות י"א-י"ב, ומכאן שאין להתייחס לתקופת לימודים זו כשונה מתקופת לימודי התיכון, למעט אם המדובר במסגרת לימודים בתנאי פנימייה שאז יחולו הכללים המתאימים בפסיקה לעניין המזונות בתנאי פנימייה, ברם ככל שהבגיר הלומד במסגרת כיתה י"ג-י"ד אינו לומד בתנאי פנימייה וממשיך להיות סמוך באופן מוחלט על שולחן הוריו, יש לאפשר לו את סיום לימודיו תוך הענקת התמיכה הנדרשת מאת הוריו כפי שהייתה עד כה".

[...] ודוק, ככל שישנן נסיבות מצדיקות סטייה מהחויב שנפסק טרם הגיעו של הבגיר לגיל 18, הרי שעניין זה טעון הוכחה במסגרת עילת שינוי נסיבות מהותי הרלוונטי לכל חוב מזונות פסוק ולא דווקא בהקשר של מזונות בתקופת לימודי י"ג-י"ד; ברם ככל שאין שינוי נסיבות מהותי, סכום המזונות ששולם טרם הגיעו של הקטין לגיל 18 ישולם גם לאחר הגיעו של הקטין לגיל 18 ועד לתום לימודיו בכיתות י"ג-י"ד". (ההדגשות בקו – הוספו).

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 19-10-18944 האם ואח' נ' האב

- 1 ראו: תמ"ש 48184-11-14, 14.1.16 פסקאות 8-11 לפסק דינו של כב' השופט נאמן.
2
3
4
5 42. בעניינו שעה שהוכח כי הבן לומד בכיתה י"ג-י"ד, ממשיך לחיות בבית האם, סמוך על שולחנה,
6 אינו עובד ואינו מפרנס את עצמו והלימודים אינם לו לעבוד במקביל להם, קיימת הצדקה
7 להמשך תשלום המזונות המלא של האב. **בפרט כאשר שני ההורים מברכים על המשך**
8 **הלימודים, מעודדים ותומכים בכך.**
9
10 43. האב טען כי ייתכן מצב שבו חייל שב כל יום הביתה ועדיין המזונות שמשולמים הם בשיעור של
11 1/3. אולם האב לא התייחס כי בתקופת השירות הצבאי גם חייל השב כל יום הביתה זכאי
12 למשכורת צבאית, הוצאות רבות מכוסות על ידי הצבא בשל השירות לרבות הוצאות רפואיות,
13 ביגוד ומזון חלקי. לא כך תלמיד בכיתות י"ג י"ד.
14
15 44. כפי שצינתי בהחלטה מיום 26.1.2020 יש לזכור את הפרופורציה המתאימה של הליך זה של
16 שנתיים לימודים בלבד, ולימודים שהם לטובת הבן ולטובת עתידו. כאשר האב אינו סבור שהוא
17 אינו צריך לשלם אלא ההפרש הוא 2/3 מהתשלום המלא בלבד.
18
19 45. האב הפנה לסעיף 11 להסכם הגירושין שם קבעו הצדדים כי: **"מוסכם בין הצדדים כי מזונות**
20 **הילדים המפורטים בהסכם זה נקבעו על ידם בשקידה ראויה ותוך שכלול כל צורכיהם**
21 **והוצאותיהם של הילדים מכל מין וסוג שהוא לרבות בגין הוצאות מדורם, הן בהווה והן בעתיד**
22 **ועד הגיעם לבגרות. האם מצהירה כי כל שאר צורכי הילדים יסופקו על ידה וכי יש ביכולתה**
23 **לעשות כן."** האב טוען כי סעיף זה שולל את זכות התביעה של האם.
24
25 46. לאחר בחינת טענות הצדדים אין בידי לקבל טענה זו. לו היה מדובר בצורך רפואי חלילה של
26 ילדם של הצדדים לא הייתה מועלית טענה זו בין אם היה קטין ובין אם היה בגיר ונדר שהיה
27 לתמוך בו כלכלית. צורך חינוכי נדרש שההורים מברכים עליו אינו שונה מכך. הצדדים ציפו
28 לצרכים מסויימים של הילדים עד בגרותם. צרכיו של הבן הזה השתנו ולא שוכנעתי מדוע שינוי
29 נסיבות זה שהוכח ועליו האב מברך צריך ליפול אך ורק על כתפיה של האם.
30
31 47. יודגש – לו היה מדובר בדחיית גיוס או בבושעו במקביל ללימודים ומרוויח למחייתו אפילו
32 משכורת צנועה, הצדק היה עם האב. אך זה אינו המצב שהוכח בפניי. ויודגש – אין מחלוקת
33 לגבי היקף לימודיו של הבן והעדר עבודה ופרנסה על ידו.
34
35 48. האם פירטה את מצבה הכלכלי. האב לא פירט את מצבו וטען כי אין לתובעת הזכות לברר את
36 מצבו הכלכלי שעה שנחתם הסכם גירושין בין הצדדים. מאחר ולא התבקש על ידי האם שיעור

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 19-10-18944 האם ואח' נ' האב

1 שונה של מזונות ממה שנקבע בהסכם והיא מסתמכת על שיעור המזונות שהוסכם על ידי
2 הצדדים ומאחר וההתערבות היחידה הינה לתקופת זמן לימודי הבן, אין מקום לבחינה
3 מחודשת של מצבם הכלכלי של הצדדים. ניכר כי שני הצדדים גם לא חפצים בכך כלל במסגרת
4 הליך זה.

5
6 49. אשר על כן שוכנעתי כי יש מקום לקבל את התביעה ולהורות על תשלום מזונות מלא וברצף עד
7 תום לימודי הבן בכיתות י"ג-י"ד.

ד. סיכום

8
9
10
11 50. אשר על כן תשלום המזונות המלא ימשיך לחול ברצף על פי הסכם הגירושין מהגיעו של הבן
12 לגיל 18 ו/או סיום ביה"ס התיכון לפי המאוחר ועד תום לימודיו בכיתות י"ג-י"ד. החל מתום
13 הלימודים של הבן בכיתה י"ד ובמהלך השירות הצבאי החובה בצה"ל ישא האב בשליש מסכום
14 המזונות, בכפוף לכך כי הבן יתגורר עם האם.

15 ההורים ישאו בהוצאות הרפואה של הבן בהתאם לסעיף 10(א) להסכם הגירושין וישאו
16 בהוצאות החינוך של הבן בהתאם לסעיף 10(ב)(1-2) להסכם הגירושין.

17
18 51. האב יוכל לקזז סכומים ששילם על חשבון מזונות הבן בהתאם למועדים לעיל. כמו כן תשלום
19 החוב שנוצר (בין מה ששולם לחיוב) ישולם על ידי האב ב-7 תשלומים רצופים עוקבים ושווים
20 החל מחודש 5/2020.

21
22 52. פסק הדין ניתן לפרסום ללא פרטים מזהים.

23
24 53. הוצאות ההליך – לאור היקפו המצומצם של ההליך, אי הרצון להחריף את הסכסוך
25 וההתרשמות החיובית משני ההורים, אין צו להוצאות.

26
27 54. המזכירות תסגור את התיק.

28
29 ניתן היום, כ"ט ניסן תש"פ, 23 אפריל 2020, בהעדר הצדדים.

30
31
32
33

תמר סונית פורר, שופטת

בית משפט לענייני משפחה בתל אביב - יפו

תלה"מ 19-10-18944 האם ואח' נ' האב

1
2
3
4